

JEAN-CLAUDE
CARRIERE
& UMBERTO
ECO

Μην ελπίζετε
να απαλλαγείτε
από τα βιβλία

Jean - Claude
Carriere -
Umberto Eco
Μην ελπίζετε
να απαλλαγεί-
τε από
τα βιβλία

Μετ. Αγγελος Φιλιππάτος
Εκδ. Λιβάνη

Ζαν- Κλοντ Καριέρ - Ουμπέρτο Εκο Φόρος τιμής στον Γουτεμβέργιο

Οι δυο συγγραφείς συζητούν για το μέλλον του τυπωμένου βιβλίου και το ρόλο του στον πολιτισμό

ΤΗΣ ΕΥΗΣ ΚΑΡΚΙΤΗ
ekarkiti@ekdotiki.gr

Η συζήτηση έχει ήδη ανοίξει και προκαλεί αμηχανία σε εκδότες, συγγραφείς διανοούμενους και βιβλιόφιλους. Μήπως ήρθε η στιγμή να αποχαιρετίσουμε το τυπωμένο βιβλίο; Ποιος θα είναι οι εξελίξεις που θα σηματοδοτήσουν το ηλεκτρονικό βιβλίο στον τρόπο αλλά και στους όρους με τους οποίους οι άνθρωποι εκφράζονται μέσω του γραπτού λόγου; Μήπως, σ' αλήθεια, το βιβλίο βρίσκεται μπροστά στην τεχνολογική του επανάσταση, μπροστά στο τέλος εποχής ενός πολιτισμού που το είχε τοποθετήσει σε ένα βαθμό ανημετωπιζόντάς το ως το πολυτιμότερο πνευματικό αγαθό; Από τη συζήτηση αυτή δε θα μπορούσαν να λείψουν άνθρωποι όπως ο Ουμπέρτο Εκο και ο Ζαν - Κλοντ Καριέρ, όχι μόνο για την επιτυχημένη πορεία τους στα γράμματα αλλά και εξαιτίας της βιβλιομανίας τους, καθώς και οι δυο, εκτός από βιβλιογράφοι, είναι συλλέκτες σπάνιων βιβλίων και αναζητητές βιβλίων που τυπώθηκαν πριν από το 1500. Ακόμη και αυτοί όμως στάθηκε δύσκολο να καταλήξουν σε μια συγκεκριμένη θέση για την ουσία και τη φύση των αναπαράξεων που θα προκαλέσει η επικράτηση του ηλεκτρονικού βιβλίου σε μεγάλη κλίμακα.

Ωστόσο, η εμπειρία τους οδήγησε στο να αναγνωρίσουν στο βιβλίο μια αεσιπέραστη τελειότητα, καθώς, ως εργαλείο, παρά τις μεταλλάξεις που γνώρισε μέσα στο χρόνο, παρέμεινε εξαιρετικά πιστό στον εαυτό του. Μάλιστα, το χαρακτηρισμό ως ένα είδος «τροχού της γνώσης και του φανταστικού».

Οι συζητήσεις αυτές, τις οποίες συντόνισε ο δημοσιογράφος Ζαν - Φιλίπ ντε Τονάκ, έγιναν τόσο στο σπίτι του Καριέρ στο Παρίσι όσο και στο

Η εφεύρεση του Γουτεμβέργιου δεν κατάργησε από τη μια μέρα στην άλλη την χρήση των κωδικών ή το εμπόριο κυλινδρών παπύρου. Έτσι και το ebook, ακόμη και αν επιβληθεί, δεν θα βγάλει εύκολα τα βιβλία από τα σπίτια και τις συνθήκες μας είναι η γνώμη των Έκο και Καριέρ.

στο σπίτι του Ουμπέρτο Εκο στο Μόντε Τσερινιόνε. Ο Ζαν- Κλοντ Καριέρ έχει γράψει περισσότερα από 30 βιβλία, υπήρξε συνεργάτης του Λουί Μπουνιέλ και σεναριογράφος των ταινιών «Το ταμπούρλο» και «Η αβάσταχτη ελαφρότητα του είναι». Ο Ουμπέρτο Εκο, συγγραφέας πολυάριθμων και πολυδιαβασμένων μυθιστορημάτων, μελετητής του Μεσαίωνα, καθηγητής της σημειωτικής, φιλόσοφος, κριτικός και δοκιμιογράφος παρεμβάλλει πολύ συχνά στα κοινά αρθρογραφώντας ή αναλαμβάνοντας συγκεκριμένες δράσεις.

Η λήθη, η βιβλιοθήκη και η αρετή που λέγεται βλακεία

Το «Μην ελπίζετε να απαλλαγείτε από τα βιβλία» είναι χωρισμένο σε 15 σύντομα κεφάλαια που ξεχωρίζουν για τους ευρηματικούς όσο και καρπωμένους τίτλους τους, όπως «Οι κότες χρειάστηκαν έναν αιώνα για να μάθουν να μη διασχίζουν το δρόμο», «Η γνώση μας για το παρελθόν οφείλεται σε κρετινούς, ανόητους ή ανηπάτους», «Τίποτε δε θα σταματήσει τη ματαιοδοξία». Μέσα στις σελίδες αυτές οι συνομιλητές εξετάζουν το ρόλο που έπαιξε το βιβλίο στον πολιτισμό, χωρίς να ξεχνούν ότι μέχρι τις μέρες μας κατάφεραν να φτάσουν μόνον εκείνα που γλίτωσαν από την πυρά ή τα χέρια των λογοκρίτων. Ποιος όμως μπορεί να διαβεβαιώσει ότι τα βιβλία αυτά ήταν ο ανθός του ανθρώπινου πνεύματος και ποιος μπορεί να ξέρει από τι στερηθήκαμε από εκείνα που πέρασαν μετά την καταστροφή τους στη λήθη;

Απολαυστικό είναι το κεφάλαιο «Εγκώμιο Βλακειάς», στο οποίο οι δυο άνδρες συμφωνούν πως αείξει κανείς να λατρεύει τη βλακεία καθώς είναι πιο αποδοτική από την ευφροσύνη, πιο αποκαλυπτική, πιο διασκεδαστική και κατά μια έννοια πιο δίκαιη. Ο τόμος κλείνει με τους Εκο και Καριέρ να απαντούν στο ερώτημα του τι θα γίνει με τις βιβλιοθήκες τους μετά το θάνατό τους (ο Καριέρ έχει ήδη πουλήσει τμήμα από τα όμορφα και σπάνια βιβλία του), στο οποίο και περιγράφουν τη συλλογή των βιβλίων ως ένα μοναχικό, αυνανιστικό βίτσι που δύσκολα μπορείς να μοιραστείς με κάποιον άλλο. Σε κάθε περίπτωση, το «Μην ελπίζετε να απαλλαγείτε από τα βιβλία» διαβάζεται και ως ένας φόρος τιμής (ή αποχαιρετισμός) στο σύμπαν του Γουτεμβέργιου και δεν αποκλείεται, όπως γράφει και ο Ζαν - Φιλίπ ντε Τονάκ, να αναζωπυρώσει τη νοσταλγία εκείνων που δεν κρατήθηκαν και πέρασαν ήδη στα ebooks.

Ε Π Ι Σ Η Μ Α Ν Σ Ε Ι Σ

Γιάννης
Σ. Παπαδάτος
Παιδικό
βιβλίο και φι-
λαναγνωσία

Εκδ. Πατάκη

Χωρισμένο σε τέσσερα μέρη, το βιβλίο ερευνά τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να καλλιεργηθεί η αγάπη για το διάβασμα και το βιβλίο στις μικρές ηλικίες. Στο πρώτο μέρος ο συγγραφέας Γιάννης Παπαδάτος προσεγγίζει το βιβλίο σε σχέση με τη σύγχρονη διαδικτυακή και πολυπολιτισμική πραγματικότητα. Το δεύτερο περιέχει τρία σχέδια φιλαναγνωσίας, ενώ στο τρίτο προτείνει συγκεκριμένες δραστηριότητες που μπορούν να εφαρμοστούν στο σχολείο, ώστε τα παιδιά να έρθουν κοντά στο βιβλίο και στη διαδικασία συγγραφής μιας ιστορίας. Το τρίτο μέρος αναφέρεται σε σημαντικούς πόλους της εκπαιδευτικής διαδικασίας με εστίαση τη σχολική τάξη και τις βιβλιοθήκες.

Τζέι Παρίνι

Ο τελευταίος
σταθμός

Μετ. Μαρίνα Τουλγαριδού
Εκδ. Τόπος

Βασισμένο σε αληθινά περιστατικά, όπως τα καταχώρισε ο ίδιος Λέων Τολστόι στο ημερολόγιό του αλλά και όπως τα κατέγραψαν στα ημερολόγια τους η γυναίκα του, τα παιδιά και οι μαθητές του, το μυθιστόρημα του Τζέι Παρίνι αποτελεί ένα εξαιρετικό δείγμα μυθοπλάσις πάνω σε σχολαστική ιστορική έρευνα. Το βιβλίο που μεταφέρθηκε ήδη στο σινεμά, με πρωταγωνιστές τον Κρίστοφερ Πλάμερ και την Ελεν Μίρεν, αναφέρεται στο τελευταίο χρόνο της ζωής του μεγάλου συγγραφέα.